

BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYEI KORMÁNYHIVATAL

Munkaügyi Központ

T Á J É K O Z T A T Ó

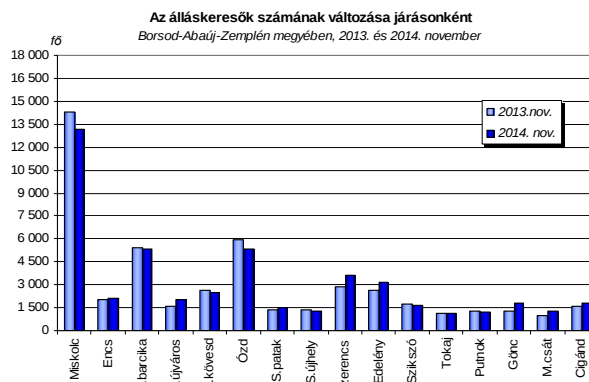
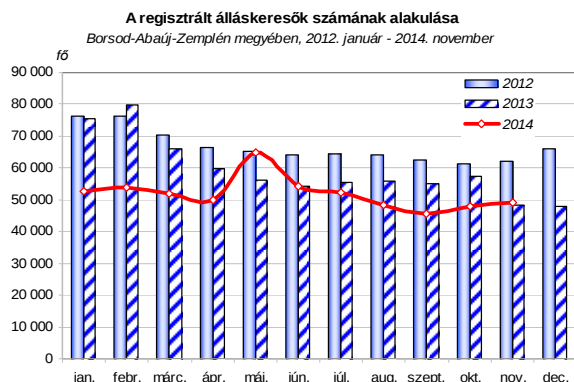
Borsod-Abaúj-Zemplén megye munkaerő-piaci folyamatairól

2014. november

Negyedik hónapja 50 ezer fő alatt a nyilvántartott álláskeresők száma a megyében.

A megyei 16 járási kirendeltsége 2014. január-november folyamán havonta 14%-kal, 8,5 ezer fővel kevesebb álláskeresőt tartott nyilván, mint 2013 azonos időszakában. A kedvező változást nagyban segítette, hogy a kirendeltségeken bejelentett üres állások száma intenzíven, 18,5%-kal emelkedett. A közfoglalkoztatás munkaerőigénye az év egészében tartósan nagy volt, az előző évinél 6,9 ezer fővel többen jutottak keresethez ebben a formában. A keresletbővülés hatására augusztusban 50 ezer fő alá süllyedt a nyilvántartott álláskereső száma a megyében, s azt követően november végéig ez alatt a szint alatt maradt. A június óta négy hónapon át tapasztalt folyamatos létszámcsökkenés októberben megállt, ami főként a közfoglalkoztatás létszámigényének átmeneti csökkenésével áll összefüggésben.

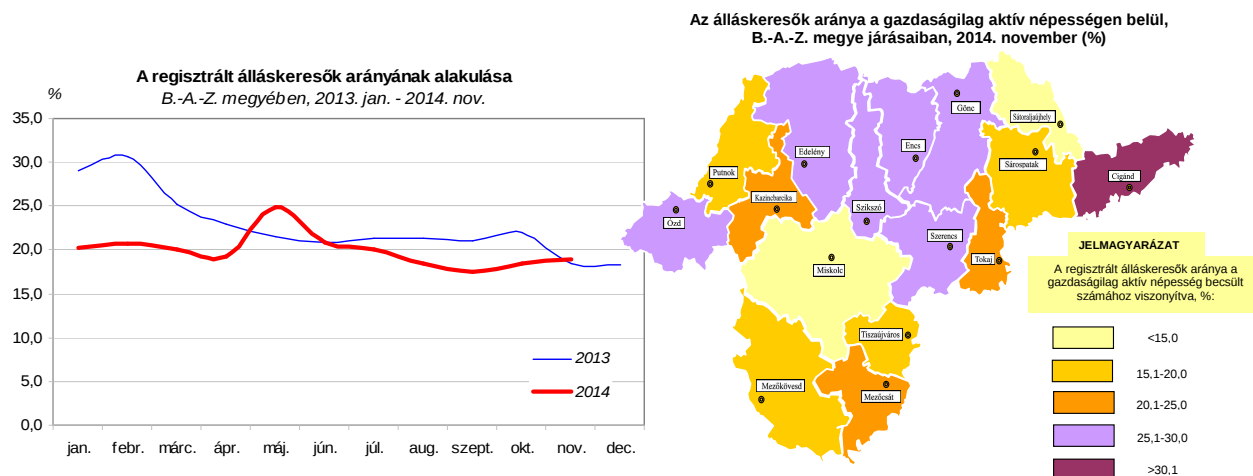
A Borsod-Abaúj-Zemplén megye járási munkaügyi kirendeltségei 2014. november végén összesen 49 129 fő álláskeresőt tartottak nyilván, az előző hónaphoz viszonyítva 1 ezer fővel (2,1%-kal) többet. Az egy évvel korábbi helyzettel összehasonlítva is csaknem pontosan ilyen mértékű az emelkedés (2%). Akkor, a 2013-2014. évi téli közfoglalkoztatási program indítása nyomán az álláskeresők száma az országosnál jóval nagyobb mértékben csökkent, s ilyen hatás ez év novemberében nem érvényesült a megye munkaerőpiacán. Az előző hónaphoz képest országosan is nőtt az álláskeresők száma, november végén 408,3 ezer álláskereső szerepelt a munkaügyi kirendeltségek nyilvántartásában, ami 3,3%-kal több, mint egy hónapja. Ez a létszám azonban továbbra is alacsonyabb (8,5%-kal) az egy évvel korábbinál.

A regisztrált álláskeresők száma a járási többségében kevesebb volt november végén is, mint egy évvel korábban. Szám szerint a miskolci járásban fogyott a legjobban a létszám (1,2 ezer fővel), s az ózdi járásban is közel 600 fővel a csökkenés. Azokban a járásokban, ahol a tavalyi téli átmeneti közfoglalkoztatás létszámhatása a legnagyobb volt, most számottevőbb emelkedés tapasztalható (pl. a gönci, a szerencsi, a mezőcsáti járásokban). Az előző hónaphoz, októberhez képest bekövetkezett növekedés nagy része pedig a szerencsi, az edelényi, továbbá az ózdi, a tiszaujvárosi és a kazincbarcikai járások munkaerőpiacán ment végbe, ezzel szemben a cigándi, a sátorlajújhelyi és a gönci járásokban most is nagyobb mértékű csökkenés történt. Ezeket a változásokat főként a

közfoglalkoztatásban zajló létszámváltozások idézik elő. Az előbbi térségekben 200-400 fővel emelkedett, míg az utóbbiakban 100-200 fővel csökkent a nyilvántartott állás keresők száma. Máshol ennél jóval kisebb mértékű változások zajlottak.

Borsod-Abaúj-Zemplén megyében a regisztrált állás keresők létszáma alapján számított munkanélküliségi arány¹ 2014. novemberben 18,9%-ot tett ki, ami mind az előző havtól, mind az egy évvel korábbiról 0,4 százalékponttal magasabb. Az országos arány is hasonló mértékben, az elmúlt havi 9%-ról 9,3%-ra emelkedett, viszont az egy évvel korábbtól 0,9 százalékponttal alacsonyabb. A megye viszonylag legkedvezőbb helyzetű járásaiban (Miskolc, Tiszaújváros, Mezőkövesd térsége), és újabban a sátorajai helyi járásban, az állás keresők becsült aránya 13–15,5% között alakult novemberben, de tartósan a megyei átlag alatti még a sárospataki illetve harmadik hónapja a putnoki térségben is. A többi járásban meghaladta a megyei átlagot, a cigándi járásban pedig a 30%-ot.

Bár novemberben kissé mérséklődött, az év nagy részében nagy volt a létszámforgalom a kirendeltségeken, novemberben a nyilvántartásban lévők 28%-a cserélődött. A hónap folyamán 8,5 ezer főt regisztráltak a kirendeltségek, 7,5%-kal (690 fővel) kevesebbet, mint az előző hónapban, viszont közel harmadával többet, mint egy éve. Az első ízben nyilvántartásba vett állás keresők száma (478 fő) alig különbözött az októberitől és az egy évvel korábbtól, a változás az ismételten állás keresőként jelentkezők körében jelentkezett. Az ismételten regisztráltak száma (8 ezer fő) az előző havtól 8%-kal (730 fővel) elmaradt, az egy évvel korábbtól viszont csaknem 36%-kal (2,1 ezer fővel) több volt. Az újként nyilvántartásba vett állás keresők túlnyomó többsége pályakezdő fiatal volt (341 fő, 71%), s közülük legtöbben alapfokú iskolai végzettséggel (53%) keresnek állást, ennél kevesebb a középfokú végzettséggel (44%) illetve a felsőfokú végzettséggel (3%) rendelkezők részaránya. Az ismételten nyilvántartásba vett állás keresők 18%-a ipari-építőipari cégektől került ki, 62%-a a közfoglalkoztatás szervezésében érintett közszolgáltató, vízügyi és egyéb szerveknél, 10% egyéb területen dolgozott. Az ismételten állás keresővé válók több mint 59%-a hat hónapon, közel 75%-a egy éven belül jelentkezett újra a kirendeltségen.

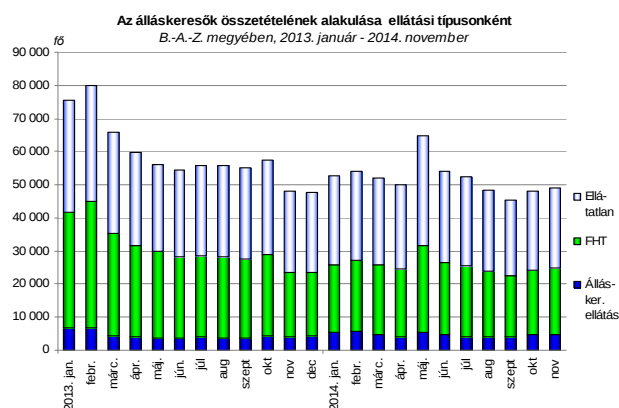
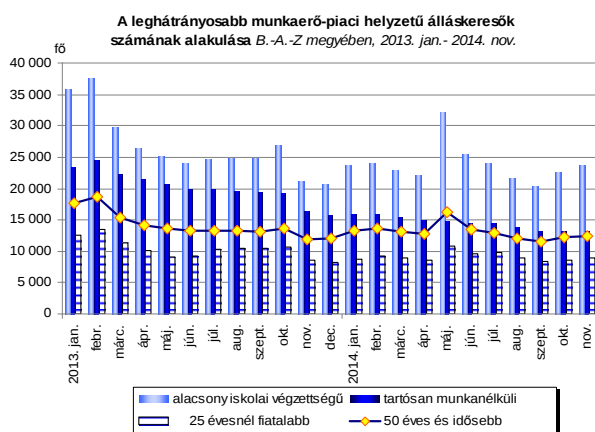
Közel ezer fővel (14%-kal) 7,5 ezerre emelkedett az elmúlt hónaphoz képest a nyilvántartásból kikerültek száma. Ez a létszám azonban alig fele az egy évvel korábbinak, amikor a téli átmeneti közfoglalkoztatási program indítása következtében csaknem 16 ezer állás kereső nyilvántartása szűnt meg egyetlen hónap alatt. A kilépők 66%-a munkát vállalt - 48% a közfoglalkoztatásban, 18% az elsődleges munkaerőpiacon -, a többiek nyilvántartása képzési lehetőség elfogadása (1,5%) vagy egyéb okból (32,5%) szűnt meg.

A havi létszámváltozások nyomán az átlagosnál jobban emelkedett a nők, az alacsony iskolai végzettségűek, a segédmunkát keresők, és fogyott az érettségizettek, valamint a közép- vagy felsőfokú szakképzéssel elhelyezkedni szándékozók száma. Az állás keresők egy évvel korábbi összetételéhez képest is hasonló változások figyelhetők meg.

¹ A nyilvántartott állás keresők száma a KSH munkaerő-felméréséből származó, a 15-74 éves népességre vonatkozó gazdaságilag aktív népesség számához viszonyítva.

November végén a megyében nyilvántartott állás keresők között továbbra is kissé nagyobb volt a férfiak részaránya (52%), mint a nőké (48%). Az életkori csoportok szerinti megoszlás sem változott érdemben: a 25-54 évesek alkotják az állás keresők domináns többségét (67,4%), a 25 év alattiak aránya október végén 18%-ot tett ki, az 55 éves vagy idősebbeké pedig 14,6% volt. Legtöbben csak alapfokú iskolai bizonyítvánnyal rendelkeznek (48,2%), közülük sokan (ötből egy fő) 8 osztálynál kevesebbet végzett. Őket követik a szakmunkásképzőt, szakiskolát végzett (27,4%) állás keresők. Az említett csoportoknál kisebb a középiskolát végzett állás keresők részaránya, közülük a többség szakközépiskolában, technikumban érettségizett és szerzett szakképzettséget (13,4%), kisebb részük gimnáziumi érettségivel (8%) rendelkezik. A diplomások alig másfél ezres csoportja az állás keresők 3%-át tette ki.

2014. november végén a megyében nyilvántartott állás keresők 27%-a, 13,3 ezer fő volt tartósan állás kereső, 19%-kal (3,2 ezer fővel) kevesebb, mint egy éve. Több hónapos folyamatos csökkenést követően novemberben 12%-kal (2,5 ezer fővel) a tavalyi szint fölé emelkedett a legfeljebb 8 általános iskolai osztályt végzett állás keresők száma (23,7 ezer fő). A 25 évesnél fiatalabb állás keresők száma is nőtt kissé, hó végi létszámuk 8,9 ezer fő volt, 3,2%-kal (274 fővel) több, mint egy éve. Hasonló mértékben nőtt az 50 éves vagy idősebb állás keresők száma, ami 12,4 ezer főt tett ki állás keresők között, 4,7%-kal (556 fővel) többet, mint 12 hónappal korábban. A megváltozott munkaképességű állás keresők száma több hónapja kétezer fő közelében alakul, ami novemberben 10,5%-kal (229 fővel) maradt el az egy évvel korábbtól. Az egy hónappal korábbi létszámhoz viszonyítva az említett hátrányos helyzetű állás keresői csoportok létszáma némileg nőtt, legnagyobb mértékű növekedés az alacsony iskolai végzettségűek körében ment végbe, ami 5,1%-ot (1,1 ezer főt) tett ki.

Második hónapja növekvő az állás keresők járadékában részesülők száma, az ellátásra való jogosultságot legtöbben a közfoglalkoztatás révén szerezték meg. November végén 3447 fő volt jogosult állás keresési járadékra, 1274 fő pedig a nyugdíj előtt állók segélyére, együttes létszámuk 3,8%-kal (171 fővel) lett nagyobb az előző havitól. Pontosan ilyen mértékben nőtt a települési önkormányzatok által megállapított szociális jellegű támogatásra (FHT) jogosultak száma is, a pénzbeli ellátásra, támogatásra nem jogosultaké pedig stagnált. A hónap végén 20,3 ezer fő volt jogosult FHT-ra, ők 742 fővel lettek többen az előző havitól. Az állás keresők ellátására jogosultak részaránya 9,6%-ot, az FHT-ra jogosultaké pedig 41,2%-ot tett ki az állás keresők között. A pénzbeli ellátásban nem részesülők száma mindössze 0,4%-kal (90 fővel) 24,2 ezerre változott, arányuk 49,2%-ot tett ki. Az egy évvel korábbihoz mérten csak ez utóbbiak száma csökkent (2,2%-kal, 531 fővel), az állás keresési ellátásra (18%-kal, 732 fővel) és az FHT-ra (3,9%-kal, 762 fővel) jogosultaké emelkedett. Az állás keresők ellátására jogosultak közül kikerültek 85%-a, az FHT-ra jogosultak 76%-a, az ellátásban nem részesültek 55%-a elhelyezkedett, mindhárom csoport többsége (62, 60 ill. 38%) közfoglalkoztatást vállalt.

2014. november végén a megyei munkaügyi kirendeltségek együttevén 7250 fő pályakezdő állás keresőt tartottak nyilván, 199 fővel (2,8%-kal) voltak többen, mint egy hónappal, illetve 238 fővel (3,3%-kal), mint egy évvel korábban. A hónap folyamán 1,5 ezer fő pályakezdő állás kereső kérte nyilvántartásba vételét – 22% első ízben, 78% ismételten – a megyei kirendeltségeken, a kilépők száma pedig 1,3 ezer főt tett ki. Közülük 54% állást, 3% támogatott munkaerő-piaci képzést vállalt.

A hónap végén nyilvántartott pályakezdő fiatalok relatív többsége csak alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezett (49%), de közülük sem mindenki (tízből hárman nem) jutott el a 8 osztály elvégzéséig. Nagyjából minden harmadik fiatal (30,5%) rendelkezett érettségivel, többségük szakközépiskolában (19,5%), kisebb részük gimnáziumban (11%) érettségizett. A szakmunkásképzőt, szakiskolát végzettek részesedése 17%-ot, a főiskolán vagy egyetemen diplomázottaké 3,5%-ot tett ki. A pályakezdők 15%-a volt tartósan álláskereső, kevesebben, mint egy éve (20%).

A pályakezdő álláskereső közel felét a megye három legnépesebb járásában, a miskolci (24,5%), a kazincbarcikai (11%) és az ózdi (10%) járásban működő munkaügyi kirendeltség tartották nyilván, a többiek a megye további 13 járási kirendeltségével álltak kapcsolatban. Az előző év novemberéhez képest a járások többségében emelkedett (leginkább a gönci járásban, 120 fővel), de a nagyobb térségekben most is csökkent a számuk.

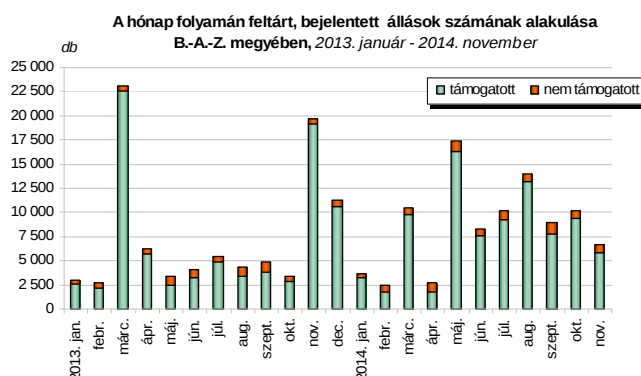
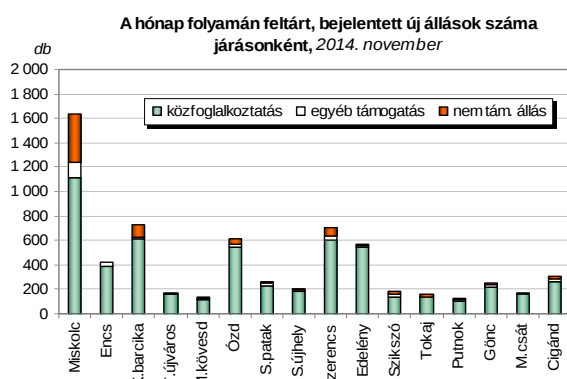
November végén országosan 53,5 ezer pályakezdőt tartottak nyilván, számuk havi szinten 2,1%-kal nőtt, éves összevetésben 10,1%-kal apadt.

6,6 ezer üres állást jelentettek be a megyei foglalkoztatók.

Novemberben átmenetileg csökkent a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódóan bejelentett álláshelyek száma, amit sem az egyéb támogatással létesült foglalkoztatási lehetőségek, sem a támogatási igény nélkül bejelentett kereslet nem ellensúlyozott. A novemberben bejelentett összes üres állás 83%-a a közfoglalkoztatás révén a másodlagos munkaerőpiacon, 17%-a az elsődleges munkaerőpiacon állt rendelkezésre. Ez utóbbi kisebb részéhez (6%) támogatási igény is társult. Országosan összesen 55,1 ezer állást (támogatott és nem támogatott állás) jelentettek be a munkáltatók, ebből a legnagyobb részt - 12%-ot - a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei foglalkoztatók által bejelentett üres állások alkották.

November folyamán a B.-A.-Z. megyei munkaadók összesen 6630 üres álláshelyet jeleztek a munkaügyi kirendeltségeken. Ez az előző havitól 34,5%-kal (3,5 ezer állással) volt kevesebb, a 2013. novemberinek – amikor a téli átmeneti közfoglalkoztatási program indításával kiemelkedő mértékben megnőtt a kirendeltségek állás kínálata – pedig csak a harmadát tette ki.

A megyei foglalkoztatók által bejelentett állások 89%-a támogatással létesült, 11%-a támogatás nélküli állás volt. Támogatással 5,9 ezer főt kerestek, közülük mintegy 400 főt bértámogatással az elsődleges munkaerőpiacon, a legtöbb munkaerő-igény pedig – szám szerint 5,5 ezer főre vonatkozóan - a különféle közfoglalkoztatási tevékenységek területén jelentkezett megyeszerte. Támogatás nélkül 760 főre kezdeményezték munkaerő-közvetítést a munkáltatók, számuk az előző havitól 5%-kal maradt csak el, viszont 30%-kal felülmúlta az egy évvel korábbit.

A hónap folyamán a járási kirendeltségek – az előző hónapról még nyitva álló ajánlatokkal együtt – összesen 13,4 ezer állásra végeztek közvetítést, ami az előző havitól 20, az egy évvel korábbitól pedig 41%-kal maradt el.

Minden negyedik állást (1,6 ezer) a miskolci járásban tevékenykedő munkaadók jelentették be novemberben, további 40% pedig négy nagyobb járás, a kazincbarcikai (728, 11%), a szerencsi (706,

10,5%), az ózdi (612, 9%) és az edelényi (569, 8,5%) kirendeltségeken jelent meg. A többi járási kirendeltségen 120-425 üres állást vettek nyilvántartásba novemberben.

Valamennyi járásban a közfoglalkoztatás keretében kínált állások alkották a legnagyobb részt (67-97%), az egyéb foglalkoztatási támogatások szerepe a miskolci, a mezőkövesdi, a sárospataki és a sátoraljaújhelyi állás kínálatban volt számottevőbb (9-10%). A *nem támogatott* állás kínálat közel háromnegyede három járásban – a miskolci (51,5%), a kazincbarcikai (12,9%) és a szerencsi (9,6%) – koncentrált.

Miután a *támogatott* állások túlnyomó többsége a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódott, ezek döntő részét a helyi önkormányzatok jelentették be az illetékes kirendeltségen (67%). További számottevőbb állásajánlatot az oktatás, az adminisztratív szolgáltatás, a vízügy és a mezőgazdaság területén tevékenykedő szervezetek jelentettek be (együtt 21%), melyek többsége szintén a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódott. Ettől nagyban különbözött a *nem támogatott* állások összetétele: a legtöbb üres állást feldolgozóipari és építőipari (28%), adminisztratív szolgáltatási (20%), valamint kereskedelmi (10%) tevékenységet végző cégek jelentették be.

Szakképzettséggel alig 1,1 ezer főt (16%) kerestek, közülük is három főből kettőt támogatással kívántak alkalmazni. A szakképzettséggel betölthető állások összetétele sem sokat változott az előző hónapokhoz képest, legtöbbször mezőgazdasági gépjavítóként, motorszerelőként vagy különféle kommunális szolgáltatási tevékenységek területén juthattak álláshoz, de csaknem minden járásban kerestek most is szakképzett bolti eladót, lakatost, hegesztőt, irodai adminisztrátort, ügyviteli munkához értő álláskeresőt. Ezen felül novemberben még pékek, szakácsok és pultosok, villanszerelők, valamint fémipari gépkezelők és szociális gondozók iránt volt nagyobb kereslet a megyében.

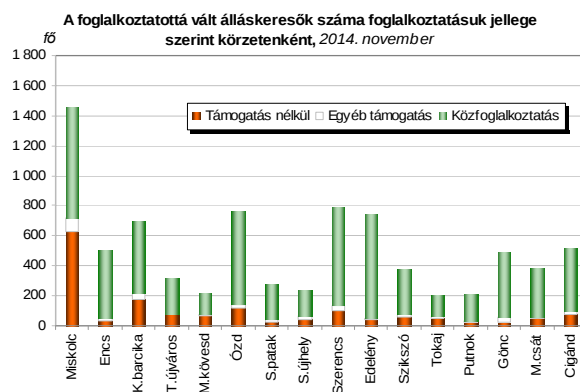
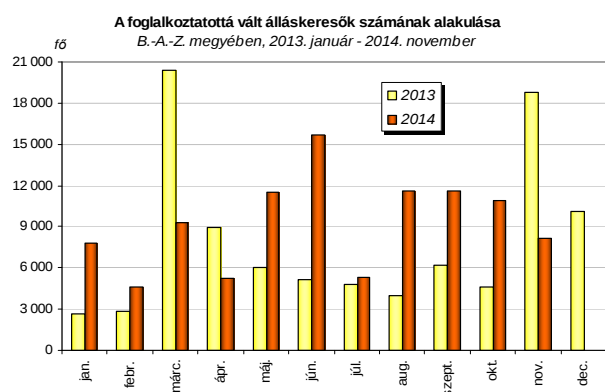
Novemberben több mint 8 ezer álláskereső állt munkába a megyében.

Az elmúlt hónapokban tartósan magas szintű volt a közfoglalkoztatás munkaerőigénye, új programok indultak, illetve a korábban indított programokon is folyamatos volt a foglalkoztatottak cserélődése. E mellett a nyári időszakban megnövekedett az elsődleges munkaerő-piaci foglalkoztatók által bejelentett üres állások száma is, ami a korábbiaknál jobban bővítette a megyei állás kínálatot. A legtöbb megyei álláskeresőnek azonban novemberben is a másodlagos munkaerőpiac, a szociális foglalkoztatás nyújtott kereseti lehetőséget. A hónap folyamán elhelyezkedők döntő többsége az országos és a kistérségi startmunka mintaprogramokban, valamint a helyi önkormányzatok által szervezett ún. hagyományos közfoglalkoztatási programokban tudott munkát vállalni.

A foglalkoztatóktól kapott visszajelzések alapján a nyilvántartott álláskeresők közül *novemberben összesen 8 173 fő kezdett dolgozni, most mintegy 2,7 ezer fővel (25%-kal) kevesebben, mint októberben.* Az egy évvel korábbi helyzettel összehasonlítva, amikor több mint 25,8 ezer fős létszámkerettel indult a téli átmeneti közfoglalkoztatási program, ez év novemberében 10,6 ezer fővel (56%-kal) volt kevesebb az elhelyezkedők száma. A munkát kezdők 80%-a (6,6 ezer fő) támogatással, 20%-a (1,6 ezer fő) pedig támogatás nélkül kapott munkát. A támogatással elhelyezkedők közül mintegy 370 fő az elsődleges munkaerőpiacon (bértámogatással, mobilitási támogatással, vállalkozóvá váláshoz vagy munkahelyteremtéshez nyújtott támogatással) kapott állást, a többi támogatással elhelyezett álláskereső közfoglalkoztatott lett.

2014. év elejétől novemberig összesen 66,7 ezer főt segítettek munkához a kirendeltségek, számuk száz fős különbséggel pontosan annyi volt, mint 2013 hasonló időszakában. Közülük minden harmadik éven belül több alkalommal is munkához jutott, jobbra közfoglalkoztatottként.

A hónap folyamán a miskolci járásban másfél ezren (18%), az ózdi, a szerencsi, az edelényi és a kazincbarcikai térségben járásonként 700-800 álláskereső (együtt: 36,5%) kezdett dolgozni, a többi körzetben 200-500 álláskereső állt munkába (együtt: 45,5%). Valamennyi járásban támogatással jutottak a legtöbbször munkához, a támogatás nélkül elhelyezkedők részaránya csak a miskolci (44%), a mezőkövesdi (30%), a tokaji (25%), a kazincbarcikai (25%) és a tiszaujvárosi (23%) volt jelentősebb. A támogatással elhelyezkedők túlnyomó többsége a közfoglalkoztatás keretében vállalt munkát.

2014 folyamán emelkedett a támogatott munkaerő-piaci (át)képzési lehetőséget kihasználó álláskeresők száma is. Novemberben 198 fő lett valamelyik szakmai végzettséget adó vagy betanító képzés résztvevője. 2014. január - november folyamán összesen 5,2 ezer fő kezdett szakmai ismereteket tanulni, 1,5%-kal (75 fővel) többen, mint 2013 azonos időszakában.

A hónap folyamán egy csoportos létszámcsökkentésre vonatkozó döntést jelentettek be a megyében.

Ahogy az utóbbi három hónapban, 2014. novemberben is egy közszolgáltatást ellátó intézmény jelentett be csoportosnak minősülő létszámcsökkentésre vonatkozó döntést, amely a megyében 6 főt érint. Ezzel 9-re emelkedett az idei bejelentések száma, ami hárommal kevesebb, mint az előző év azonos időszakában volt. A csoportos létszámcsökkentésben érintettek száma ezzel 232 főre növekedett, ami mindössze 23%-a a 2013. január – november időszakában kapott bejelentésekben érintettek számának. Ezek hatása elsősorban az encsi, kisebb részt a miskolci, a szerencsi, az ózdi, a sárospataki és a mezőcsáti járásokat érinti. Az állások túlnyomó többsége a feldolgozóipar (82%), kis része az energiatermelés, az információ, kommunikáció, illetve az oktatás, közigazgatás területén szűnt (szűnik) meg.

Novemberben két megyei munkaadó kért nagyobb, egyenként legalább 10 főt elérő – összesen 66 főt kitevő – kapacitásbővítése kapcsán felmerült munkaerő-igényének kielégítéséhez álláskeresők közvetítését a miskolci és a cigándi járási kirendeltségeken. Az új munkahelyek többsége most fémipari területre (gépkezelő, operátor), illetve mezőgazdasági segédmunkára szólt. A novemberi állásbejelentésekkel együtt a hasonló nagyságú létszámbővítést, új telephely létesítést végrehajtó megyei szervezetek száma 2014. januártól novemberig 58-ra bővült, melyek együttvéve 1376 fő számára hoztak létre új munkahelyet. Az állások túlnyomó többsége Miskolc (73,5%) és Kazincbarcika (16%), kisebb része Edelény (7%), valamint Szerencs, Sátoraljaújhely és Cigánd (együtt 3,5%) térségében valósult meg. Az új állások leg többjét munkaerő-kölcsönző (41%) és feldolgozóipari (31%) cégek hozták létre, de az érintett munkaerő-kölcsönzők is elsősorban a megye nagyobb feldolgozóipari vállalkozásaival állnak kapcsolatban. A többi megkeresés jó része építőipari (11%) céghez kötődik, illetve egyéb tevékenységi területekről (17%) érkezett. Az előző év azonos időszakához képest 2014. november végéig 14-gyel több munkaadó jelzett nagyobb létszámbővítést, a létesített állások száma pedig 40%-kal haladta meg az akkorit.

Miskolc, 2015. január 16.